

Zagadnienia	Sztuki wizualne	Muzyka	Taniec	Teatr	Film	Literatura	Twórczość ludowa
Ogólne							
<p>- reprezentacja środowiskowa artystów:</p> <p>związki zawodowe / stowarzyszenia twórcze / gildie / unie / mechanizm działania federacji – postulaty zmian prawnych, rola w systemie; ew. deklaracje tworzenia unii</p>	<p>Stowarzyszenia twórcze, z nadanym statusu związku zawodowego, jako reprezentanci środowiska artystycznego; systemowe wspieranie stowarzyszeń artystów w tym dofinansowywane z budżetu państwa;</p> <p>Model ustawowy nadania statusu wydaje się najbardziej adekwatny przy zachowaniu kryterium reprezentacyjności środowiska. (ZPAP)</p> <p>Możliwość tworzenia związków wielobranżowych i między-sektorowych; dookreślenie pojęcia związków twórczych, doprecyzowanie zasad działania unii/federacji (OFSW)</p> <p>Zasady kwalifikacji i przyznawanie uprawnień zawodowych twórcy w poszczególnych związkach określa statut. Zmiany mające na celu unifikacji kryteriów i scedowania na instytucje trzecie wymagałyby wielu zmian w statutach organizacji twórczych. Na obecnym etapie wydaje się to bardzo trudne o ile możliwe w realizacji. Interdyscyplinarne podejście do oceny umiejętności zawodowych w określonych dziedzinach sztuki może nie uwzględniać szybko</p>	<p>Mechanizm łączony: Unia Muzyczna regulująca rynek i zapewniająca wzory umów i standardy pracy, stawki etc. branżowe organizacje pozarządowe oraz ZZ (koniecznie zrzeszone w unii) z prawem do przyznawania statusu (sugerujemy „status artysty, twórcy i wykonawcy”) (GM)</p> <p>Powołanie Rady/Federacji/Zrzeszenia złożonego z przedstawicieli tych Stowarzyszeń/Związków/OZZ, które będą posiadać uprawnienia do nadawania „statusu artysty”, niezależnej od czynników politycznych. Uprawnienia nadawania statusu bezwzględnie powinny mieć stowarzyszenia/związki twórcze, o charakterze branżowym, o ustalonej reputacji, długoletniej działalności, będące reprezentatywne dla danej profesji artystycznej, np. ZKP dla kompozytorów, SPAM dla wykonawców i muzyków–pedagogów, PSJ – dla muzyków jazzowych itp. (SPAM)</p>	<p>Wszystkie ww. zaproponowane rozwiązania wiążą się z koniecznością weryfikacji każdego stowarzyszenia bez względu na jego reprezentatywność (wg procentowego odzwierciedlenie populacji artystów w danej profesji).</p> <p>Najwłaściwszym rozwiązaniem byłoby przyjęcie możliwych prawnie i istniejących obecnie rozwiązań zawartych w ustawie o związkach zawodowych a nie tworzenie kolejnych budzących wątpliwości modeli. (ZZAB)</p>	<p>Rozbieżność opinii co do roli związków zawodowych, w nowym modelu.</p> <p>Panuje przekonanie o konieczności współpracy środowisk branżowych (związków, stowarzyszeń), przy zatwierdzaniu statusu artysty i nadawaniu prawa do korzystania z uprawnień ze statusu twórcy/artysty. Komisje branżowe z udziałem przedstawicieli różnych związków i stowarzyszeń (ZASP).</p> <p>Gildia Polskich Reżyserów i Reżyserów Teatralnych powinna pełnić funkcję doradczą w kwestiach przyznawania, zawieszania, odbierania i wznawiania Statusu Artysty w przypadkach niejednoznacznych lub spornych. (GRiRT)</p> <p>Zrzeszenie środowisk twórczych Związków Zawodowych dla danych profesji artystycznych.</p> <p>Cele i zadania ZZ ukierunkowane są ściśle na ochronę interesów pracowniczych, w których zakres wchodzi kwestie dotyczące ubezpieczeń społecznych. Organizacją właściwą do reprezentowania interesów środowiska w tych sprawach są Związki Zawodowe. Związki Zawodowe, w</p>	<p>Stowarzyszenie Filmowców Polskich teoretycznie skupia przedstawicieli wszystkich zawodów filmowych, w praktyce gildie i stowarzyszenia są bardziej reprezentatywne dla poszczególnych profesji – powinny pełnić funkcje doradczą w kwestiach spornych statusu. (ZZRP)</p> <p>Model unii jest postrzegany raczej negatywnie. (SFP)</p> <p>Gildie i stowarzyszenia twórcze są właściwą reprezentacją środowiska artystów filmu (PSM)</p>	<p>Istniejące obecnie stowarzyszenia, zrzeszające twórców literatury mogą delegować swoich przedstawicieli do kontaktów z MKiDN lub wybrać wspólną delegację (SPP, UL).</p> <p>Postulaty aby stowarzyszenia mogły legalnie reprezentować w sporach swoich członków i rekomendacje stawek przez stowarzyszenia (UL)</p> <p>Reprezentacja stowarzyszeń, związków zawodowych, zrzeszenie różnych środowisk artystycznych, niezależnych, i pod względem politycznym, i pod względem finansowania. Powołanie takiej federacji może stać się polem do nadużyć. (IR)</p> <p>Środowisko w większości nie popiera idei tworzenia federacji. Otrzymaniu statusu twórcy powinna decydować albo deklaracja dorobku albo deklaracja przynależności do stowarzyszenia twórczego. W przypadku powstawania nowych stowarzyszeń komisja ekspercka przy MKiDN powinna decydować o tym, czy przynależność do nowego stowarzyszenia zezwala na otrzymanie statusu. Gdyby stowarzyszenie takiego certyfikatu nie otrzymało, jego członkowie zawsze</p>	<p>Stowarzyszenia twórcze reprezentatywne dla swojego środowiska lub Federacja, która będzie skupiała przedstawicieli wszystkich dziedzin twórczych (STL)</p>

Zagadnienia	Sztuki wizualne	Muzyka	Taniec	Teatr	Film	Literatura	Twórczość ludowa
	zmieniających się kierunków i stylów jak i umiejętności warsztatowych, co wydaje się być jedynie możliwe do weryfikacji przez aktywnie uprawiających dany kierunek w sztuce twórców. (SF)			przeciwieństwie do stowarzyszeń, dysponują specjalistyczną wiedzą i doświadczeniem, jak również nadanymi przez ustawodawcę kompetencjami (ustawa z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych, art. 1 ust. 1.), które stanowią podstawę ich działalności. (ZZAP)		mieliby możliwość wejścia w system za pomocą prezentacji dorobku. Przypominamy też, że większość środowiska postuluje, że do utrzymania statusu artysty niezbędna byłaby aktywność zawodowa, rozumiana jako czerpanie określonych dochodów z działalności artystycznej. Powinno to uczynić system wystarczająco szczelnym, a w przypadku jego nadużywania łatwo regulować próg zawodowej działalności artystycznej poprzez zwiększenie kryterium dochodowego. (UL, STL, SPP)	
- warsztat pracy (pracownie, sale ćwiczeń –postulaty rozwiązań, proponowane ceny, dobre praktyki etc.)	W ramach Statusu Artysty/Twórcy: - prawo do traktowania pracowni jako lokalu mieszkalnego, zwolnionego z podatku VAT - przyznawanie lokali na pracownie z zasobów miejskich na podstawie konkursowej, na okres co najmniej 25 lat; - stworzenie Państwowych Pracowni Artystycznych dostępnych bezpłatnie dla absolwentów uczelni artystycznych (do 5 lat po studiach) i odpłatnie dla pozostałych artystów - możliwość wykupu lokalu/pracowni przez artystów na	Korekta obowiązujących przepisów dotyczących pracowni twórczych i zrównanie zapisów dedykowanych artystom, twórcom i wykonawcom z przepisami dotyczącymi mieszkalnych lokali komunalnych, a nie użytkowych. Możliwość wykupu pracowni artystycznej (de facto wtedy mieszkania) przyznanej artyście przez Urząd Miasta z bonifikatą równą stosowanej przy wykupie lokali mieszkalnych po upływie 10 lat najmu. Ułatwienia dostępu do infrastruktury kultury (sale prób) dla indywidualnych twórców i	Możliwość korzystania czy wypożyczania sal, zaplecza, infrastruktury w państwowych instytucjach (domy kultury, teatry, szkoły itp.) na preferencyjnych warunkach (ZZAB)	Możliwość wynajmu na zasadach niekomercyjnych lokali na sale prób i sale warsztatowe (ZZAP), pracownie, przestrzeń do pracy laboratoryjnej (badawczej), możliwość nieodpłatnego korzystania z sal instytucji kultury finansowanych ze środków publicznych w wymienionych wyżej celach. (GRiRT, ZASP); otwarte pracownie twórcze i przestrzenie coworkingowe dla działań twórczych (ZASP) Efektywne wykorzystania przestrzeni instytucji publicznych, np. zorganizowane działania na rzecz ułatwiania debiutów w obiektach	Utrzymanie dotychczasowego systemu dla artystów od ZGN (SFP)	System rezydencji pisarskich dla twórców polskich i zagranicznych, wejście w międzynarodowy system rezydencji i stypendiów literackich. (SPP, UL) Ponadto postulowany jest rozwój sieci ośrodków pracy twórczej, w tym także domów pracy twórczej. (STL)	Możliwość wynajmu na zasadach niekomercyjnych lokali na izby twórcze, warsztaty twórcze, pracownie, sale prób, w tym pomieszczenia znajdujące się w regionalnych instytucjach kultury, opracowanie preferencyjnego programu tworzenia izb twórczych i warsztatów. (STL)

Zagadnienia	Sztuki wizualne	Muzyka	Taniec	Teatr	Film	Literatura	Twórczość ludowa
	<p>preferencyjnych warunkach po 10-letnim wynajmie od miasta. (ZPAP)</p> <p>- konieczne jest uregulowanie procedury przyznawania pracowni artystom wizualnym niezależnie od statusu artysty (OFSW)</p>	<p>wykonawców oraz organizacji pozarządowych. (GM)</p>		<p>instytucji publicznych</p>			
<p>- postulowane procedury ułatwiające debiut (zmiany systemowe, wzmocnienie aktualnych mechanizmów, ew. wskazanie dobrych praktyk)</p>	<p>Bezpłatny dostęp do Państwowych Pracowni Artystycznych dla absolwentów uczelni artystycznych (do 5 lat po ukończeniu studiów);</p> <p>zwiększenie puli stypendialnej dla debiutantów w budżetach miejskich/wojewódzkich/państwowych;</p> <p>parytet 20% wystaw młodych artystów w programach instytucji kultury (galerie) oraz stworzenie programu dofinansowania w tym zakresie. (ZPAP)</p> <p>System mikro-stypendiów, które byłyby przeznaczone na debiuty, o uproszczonej procedurze rozliczania i dużej dostępności. Nowe źródła ich finansowania, np. opłata reprograficzna (OFSW)</p>	<p>Opłacenie / dofinansowanie etatu młodego wykonawcy („muzyk rezydent”) w instytucjach kultury z centralnego budżetu. (GM)</p> <p>Zajęcie na Akademiach Muzycznych, przygotowujące absolwentów do funkcjonowania w realiach rynku. (SPAM)</p>	<p>Stworzenie absolwentom szkół baletowych możliwości debiutów na scenach w Polsce oraz stworzenie warunków do pozostania w kraju (ZZAB)</p>	<p>Opracowanie programu debiutów dla studentów i absolwentów państwowych uczelni artystycznych – państwowe dofinansowanie dla instytucji kultury umożliwiających reżyserskie debiuty teatralne w postaci środków celowych na realizację pierwszych i drugich spektakli; stawki minimalne (GRiRT); efektywnego wykorzystania przestrzeni instytucji publicznych, np. zorganizowane działania na rzecz ułatwiania debiutów w obiektach instytucji publicznych [lokalne programy wsparcia artystów i twórców] (ZASP); staże dla absolwentów szkół teatralnych (ZZAP)</p>	<p>Procedury debiutu zgodnie z ideą programów operacyjnych Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej (SFM, ZZRP); postulat uwzględnienia w nich specyfiki wszystkich profesji (PSM).</p>	<p>Instytucja mentoratu, czyli wprowadzania zawodu przez doświadczonych kolegów i koleżanki. (STL)</p> <p>Rozwiązania nastawione na edukację prawnoksięgową debiutujących literatów. (UL)</p> <p>Organizacja konkursów wydawniczych. (SPP)</p>	<p>Zwiększenie liczby konkursów, przeglądów i plenerów. Mistrzowie konfrontowałyby swoje wytwory z adeptami, a uczniowie prezentowali nabyte umiejętności. Stały przegląd tendencji w danej dyscyplinie (STL)</p>
<p>- postulowane procedury ułatwiające dostęp artystów i podmiotów niezinstytucjonalizowanych do</p>	<p>Systemowe rozróżnienie dziedzin artystycznych oraz zakresów artystyczno-wyrazowych w celu odideologizowania wsparcia stypendialnego oraz grantowego.</p>	<p>Równy dostęp do infrastruktury kultury poprzez zagwarantowanie w budżecie instytucji będącej operatorem infrastruktury pokrycia kosztów technicznych</p>	<p>-brak uwag-</p>	<p>Program płatnych (dofinansowanych ze środków publicznych) staży, praktyk i rezydentur oraz lokalne programy wsparcia artystów i twórców:</p>	<p>Utrzymanie i wzmocnienie dotychczasowego systemu finansowania kinematografii przez Polski Instytut Sztuki Filmowej i Fundusze Regionalne. Utrzymanie stypendiów dla twórców</p>	<p>Objęcie systemem grantów i stypendiów dla tłumaczy literatury nie tylko z języka polskiego, ale także na polski. (STL)</p> <p>Rozwijanie Dyskusyjnych Klubów Książki i innych</p>	<p>Opracowanie i wdrożenie odrębnego programu państwowego mecenatu nad folklorem, sztuką, rękodziełem i literaturą ludową (poddanego szerokiej konsultacji i</p>

Zagadnienia	Sztuki wizualne	Muzyka	Taniec	Teatr	Film	Literatura	Twórczość ludowa
<p>infrastruktury kultury i finansów (zmiany systemowe, wzmocnienie aktualnych mechanizmów, ew. wskazanie dobrych praktyk)</p>	<p>Zdolność realizacji programu prezentującego jak najszersze spektrum postaw artystycznych jako główne kryterium przy naborze na stanowiska kierownicze oraz podczas oceny funkcjonowania instytucji kultury</p> <p>Skierowanie programów instytucji kultury na wystawiennicze dokumentowanie wszelkiej profesjonalnej aktywności artystycznej; prawo twórcy posiadającego Status Artysty/Twórcy do prezentacji swojej twórczości w dowolnie wybranej przez siebie instytucji kultury przynajmniej raz na pięć lat, bez dodatkowej selekcji (ZPAP)</p> <p>Rozszerzenie finansowania w ramach Programów MKiDN – obecne 5 mln/rok to zdecydowanie za mało; - stworzenie systemów mikro-grantów na niewielkie przedsięwzięcia artystyczne (np. do 10.000 PLN), które byłyby dostępne w ciągu całego roku i których rozliczanie byłoby uproszczone (raportowanie jak w stypendiach, dobra praktyka – granty wyjazdowe IAM, czy angielskie Arts Council) - wzmocnienie systemu stypendiów bezpośrednich dla artystów, (OFSW)</p>	<p>związanych z udostępnieniem sal/przestrzeni innym podmiotom (np. określona ilość godzin w miesiącu dla partnerów społecznych). (GM)</p> <p>Alternatywa to rozdzielanie administracji infrastruktury kultury od działalności artystycznej: instytucje kulturalne bez względu na formę organizacyjno-prawną dzielą scenę/przestrzeń ze sobą w formie rezydentur, administracja techniczna pozostaje w innych rękach. (SPAM)</p>		<p>efektywne wykorzystanie przestrzeni instytucji publicznych (GRiRT); Lokalne programy wsparcia artystów i twórców: efektywne wykorzystanie przestrzeni instytucji publicznych, np. Krakowska Giełda Teatralna (ZASP), wymóg współpracy z podmiotami niezależnymi przez instytucje kultury (ZZAP). Wsparcie dla artystów posiadających status (ZZAP).</p>	<p>Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego (SFP), wzmocnienie programów z uwzględnieniem wszystkich zawodów filmowych (SMP)</p>	<p>programów rozwoju czytelnictwa. Lektury literackie, pozwalające na żywy kontakt dzieci i młodzieży z literaturą współczesną. (UL)</p> <p>Fundusze stypendialne MKiDN na dotychczasowych zasadach, zastąpieniem wymaganego przez MKiDN portfolio na bibliografię. (SPP)</p>	<p>dyskusji) jako istotnego elementu kultury narodowej; wdrożenie wieloletniego programu stypendialnego MKiDN i precyzyjne definiowanie twórcy ludowego w tym procesie; nagradzanie zasłużonych twórców nagrodami jubileuszowymi i zapomogami.</p> <p>Kategoria „twórca ludowy” do Dorocznej Nagrody Ministra Kultury.</p> <p>Modyfikacja programu MKiDN mistrz–uczeń, aby rękodzielnik prowadzący działalność gospodarczą mógł sam aplikować do programu, bez zaplecza instytucjonalnego (teraz musi szukać partnera posiadającego osobowość prawną, który będzie aplikował w jego imieniu (STL)</p>

Zagadnienia	Sztuki wizualne	Muzyka	Taniec	Teatr	Film	Literatura	Twórczość ludowa
-inne	Stworzenie systemu dofinansowania działalności profesjonalnych artystów chcących utworzyć Prywatny Warsztat Mistrzowski dla tych wszystkich osób, które chciałyby uzyskać zawodowe umiejętności artystyczne (ZPAP)	Powiększenie puli przychodu, powyżej której zostaje się płatnikiem VAT dla NGO-ów np. do 400 000 rocznie; możliwość dofinansowania pracy biur największych stowarzyszeń ze środków państwowych (SPAM)	-brak uwag-	-brak uwag-	Zniżki dla twórców na bilety do kina, teatru, opery, oraz innych wydarzeń kulturalnych (SFP)	Uporządkowanie zasad 50% kosztów uzyskania w związku z wieczorami autorskimi (SPP, UL)	Wyposażenie twórców ludowych w prawo szkolenia uczniów, które mogłyby regulować przyszła Ustawa o dziedzictwie kulturowym. Uprawniałyby ono twórców do zawierania umów na naukę w ramach programów wsparcia. Umożliwiłoby to także prowadzenie plastykom i rękodzielnikom zajęć i pokazów w szkole z dziedzictwa kultury regionalnej, a folklorystom pełnienia funkcji instruktorów w zespołach. (STL)
Status artysty – definicje, procedury							
- proponowana definicja artysty profesjonalnego/za wodowego (z przykładami sytuacji włączenia / wyłączenia)	Artysta profesjonalny absolwent państwowej uczelni artystycznej (por. poniżej) w zakresie uprawianej twórczości realizujący dzieła artystyczne w ramach kulturowo przyjętych technik i technologii adekwatnych dla poszczególnych dyscyplin artystycznych, lub też wykracza poza te techniczne i technologiczne oraz wyrazowe granice na zasadach przyjętych kulturowo interpretacji wewnętrznego rozwoju poszczególnych dyscyplin sztuki. (ZPAP) Najczęściej osoba posiadająca dyplom	Artysta, twórca i wykonawca to każda osoba wykonująca pracę na rynku muzycznym zgodnie z regułami unii branżowych. Fakt wykonywania pracy potwierdzany jest przez odpowiednie organizacje branżowe. (GM) Dodatkowym wymogiem może być konieczność posiadania wykształcenia kierunkowego, osoby zawodowo zajmujące się działalnością muzyczną; słownikowa definicja „artysty” to osoba uprawiająca jakąś dziedzinę sztuki, wytwarzająca przedmioty materialne, lub utwory niematerialne mające	Wprowadzenie egzaminów weryfikujących (praktycznych i teoretycznych) przed komisją, w składzie: przedstawiciel MKiDN, członek ZASP-u, nowego Ogólnopolskiego Z. Artystów Tancerzy i niezależnego eksperta z dziedziny tańca oraz udokumentowane osiągnięcia zawodowe i zarobki uzyskane ze świadczenia pracy w zawodzie tancerza. Dopuszczalne ukończenie uczelni wyższej w Polsce lub za granicą. Zdobyty status artysty jest stały i niezbywalny. po 12. latach stażu pracy w zawodzie	Artysta, to osoba: - aktywna zawodowo, czynnie /aktywnie uprawiająca działalność twórczą i/lub artystyczny - działalność twórcza/artystyczna jest jej podstawową aktywnością, - posiadająca wykształcenie artystyczne średnie lub wyższe lub uprawnienia do wykonywania zawodu nadane przez upoważnione organy (por. poniżej) lub egzamin eksternistyczny przed specjalną komisją złożoną z członków organizacji branżowych) (ZASP)	Artystą zawodowym jest osoba, dla której podstawowym źródłem utrzymania jest działalność artystyczna oraz w szczególnych przypadkach osoba, której główną aktywnością zawodową, niekoniecznie dochodową jest działalność artystyczna. (SFP, PSM, ZZRP). Uwzględnienie też artystów, którzy nie czerpią dochodów ze swojej działalności (PSM)	Artysta profesjonalny to osoba, czerpiąca większość swoich dochodów z działalności artystycznej. (STL, UL) Działalność artystyczna rozumiana jest nie jako po prostu objęta umową o dzieło, tylko jako wykonywanie czynności z katalogu czynności artystycznych. (UL) Pisarz ma już oddzielną klasyfikację nr 264102. Postulat włączenia w definicje eseistów, krytyków, tłumaczy (SPP)	Twórcą ludowym jest osoba fizyczna, która wykonuje dzieła sztuki ludowej, umiejętności ich wykonania nabyła w drodze przekazu bezpośredniego od mistrza lub z regionu swego pochodzenia, której dzieło reprezentuje wysoki poziom mistrzostwa artystycznego i jest zgodne z tradycyjnymi kanonami danego regionu. Definicja współczesnego twórcy ludowego powinna obejmować trzy zakresy działania twórców ludowych: - artysta – najwyraźniej widać w tych działaniach pierwiastek twórczy i talent artystyczny, np. muzyk instrumentalista, śpiewak, tancerz,

Zagadnienia	Sztuki wizualne	Muzyka	Taniec	Teatr	Film	Literatura	Twórczość ludowa
	szkoły wyższej albo udokumentowaną praktykę zawodową (dotyczy stypendiów); w przypadku dostępu do systemu ubezpieczeń powinien to być to sam fakt wykonywania czynności określonych w ustawie o prawach autorskich i uzyskiwanie z tego tytułu możliwego do udokumentowania dochodu (OFSW)	cechy dzieła sztuki, a więc charakteryzujące się wysokimi walorami estetycznymi. (SPAM)	(ZZAB)	-uzyskująca istotną część (więcej niż 50%) przychodów z pracy artystycznej lub okołooartystycznej. (np. edukacyjnej) ale działalność art. jest jej podstawową aktywnością. (GRiRT, ZASP) - osoba, która otrzymała odpowiednie uprawnienia do wykonywania zawodu przez instytucje do tego uprawnione (ZZAP) Dodatkowe atuty: Ciesząca się uznaniem społecznym, jako artysta; Honorowana nagrodami branżowymi; Należąca do związków/organizacji branżowych (ZASP)			rzeźbiarz, malarz, pisarz ludowy, gawędziarz; - rzemieślnik – wykonuje przedmioty o charakterze użytkowym; np. bednarz, kowal, stolarz, budowniczy instrumentów ludowych, plecionkarz, garncarz, tokarz, snycerz, meblarz, kuśnierz, łyżkarz, tkaczka, sitarz, krawiec itd.; - rękodzielnik – wykonuje przedmioty o charakterze zdobniczym i obrzędowym, np. hafciarka, koronkarka, wycinankarz, piernikarz, twórca plastyki obrzędowej (np. pisanek, palm), twórca plastyki zdobniczej (np. kwiatów z bibuły, firanek) itp. Twórca ludowy często łączy kilka dziedzin, np. jednocześnie gra na instrumencie, śpiewa i tańczy, tworzy plastykę obrzędową i zdobniczą, jest poetą ludowym i kuśnierzem itd. Z tego powodu nie można mówić o typach twórców ludowych, lecz o typach działalności twórcy ludowego. Dlatego podkreślamy zasadność certyfikowania konkretnych wytworów, a nie całej twórczości danej osoby. Pojęcie twórcy profesjonalnego w dziedzinie twórczości ludowej odpowiada statusowi mistrza. Twórcy ludowi ubiegający się o status mistrza określani są adeptami w dziedzinie twórczości

Zagadnienia	Sztuki wizualne	Muzyka	Taniec	Teatr	Film	Literatura	Twórczość ludowa
							ludowej. (STL)
- lista szkół	<p>1. Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie</p> <p>2. Akademia Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta w Wrocławiu</p> <p>3. Akademia Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie</p> <p>4. Akademia Sztuk Pięknych w Gdańsku</p> <p>5. Akademia Sztuk Pięknych w Katowicach</p> <p>6. Akademia Sztuk Pięknych w Łodzi</p> <p>7. Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie</p> <p>8. Akademia Sztuki w Szczecinie</p> <p>9. Uniwersytet Zielonogórski</p> <p>10. Uniwersytet Technologiczno-Humanistyczny im. K. Pułaskiego w Radomiu Wydział Sztuki</p> <p>11. Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie</p> <p>12. Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu</p> <p>13. Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie</p> <p>14. Uniwersytet Artystyczny w Poznaniu</p> <p>15. Uniwersytet Śląski w Katowicach</p> <p>16. Uniwersytet Rzeszowski</p> <p>17. Wyższa Szkoła Techniczna w Katowicach</p>	<p>Państwowe uczelnie muzyczne (artystyczne), wszystkie wydziały</p> <p>1. Akademia Muzyczna im. Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy</p> <p>2. Akademia Muzyczna im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku</p> <p>3. Akademia Muzyczna im. Karola Szymanowskiego w Katowicach</p> <p>4. Akademia Muzyczna w Krakowie</p> <p>5. Akademia Muzyczna im. Grażyny i Kiejstuta Bacewiczów w Łodzi</p> <p>6. Akademia Muzyczna im. Ignacego Jana Paderewskiego w Poznaniu</p> <p>7. Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina w Warszawie</p> <p>8. UMFC Wydział Instrumentalno-Pedagogiczny w Białymstoku</p> <p>9. Akademia Muzyczna im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu</p> <p>10. Akademia Sztuki w Szczecinie</p> <p>Do tego należałoby dodać ok. 80 szkół muzycznych II st., który nadają tytuł zawodowego muzyka.</p> <p>W tym zestawieniu pomijamy świadomie wydziały artystyczne (lub edukacji artystycznej) na</p>	<p>1) 5 Ogólnokształcących Szkół Baletowych w Polsce:</p> <p>a) w Warszawie,</p> <p>b) w Gdańsku,</p> <p>c) w Poznaniu,</p> <p>d) w Bytomiu,</p> <p>e) w Łodzi.</p> <p>2) Niepubliczne (prywatne) szkoły baletowe uprawnione do wydawania dyplomów uznawanych w polskim i europejskim systemie kształcenia zawodowego.</p> <p>3) 3 uczelnie wyższe o 5-cio letnim profilu kształcenia:</p> <p>a) Uniwersytet Muzyczny im. F. Chopina w Warszawie,</p> <p>b) Akademia Muzyczna im. G. i K. Bacewiczów w Łodzi,</p> <p>c) Państwowa Wyższa Szkoła Teatralna im. L. Solskiego w Krakowie Wydział Teatru Tańca w Bytomiu.</p>	<p>- Akademia Teatralna im. A. Zelwerowicza w Warszawie; jej Wydział Sztuki Lalkarskiej w Białymstoku;</p> <p>- Akademia Sztuk Teatralnych im. St. Wyspiańskiego w Krakowie;</p> <p>- Akademia Sztuk Teatralnych im. St. Wyspiańskiego w Krakowie filia we Wrocławiu;</p> <p>- Podyplomowe Studia Reżyserii Teatru Dzieci i Młodzieży, kierunek: reżyseria;</p> <p>a także dyplom uczelni zagranicznej na kierunkach reżyserskich (GPRiRT)</p> <p>Ponadto</p> <p>- PWSFTViT w Łodzi</p> <p>- Szkoła Aktorska Machulskich w Warszawie</p> <p>- Państwowe Policealne Studium im. D. Baduszkowej w Gdyni</p> <p>- Studium Aktorskie przy Teatrze "Wybrzeże" w Gdańsku</p> <p>- Policealne Studium Aktorskie przy Teatrze S. Jaracza w Olsztynie</p> <p>- dawna Wyższa Szkoła Komunikowania i Mediów Społecznych im. Jerzego Giedroycia w Warszawie</p> <p>- Państwowe Policealne Studium Zawodowe Wokalno-Baletowe w</p>	<p>Uniwersytet Śląski w Katowicach - Wydział Radia, Telewizji i Filmu im. Krzysztofa Kieślowskiego, Państwowa Wyższa Szkoła Filmowa Telewizyjna i Teatralna im. Leona Schillera w Łodzi</p>	<p>Nie dotyczy. Nie istnieje szkolnictwo artystyczne w dziedzinie literatury</p>	

Zagadnienia	Sztuki wizualne	Muzyka	Taniec	Teatr	Film	Literatura	Twórczość ludowa
	<p>18. Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie</p> <p>19. Akademia Pedagogiki Specjalnej im. M. Grzegorzewskiej w Warszawie Wydział Nauk Pedagogicznych</p> <p>Kryterium, które zostało zastosowane było prawo uczelni do nadawania tytułu magistra sztuki. W wersji zdecydowanie zredukowanej (wydaje się zbyt restrykcyjna) możliwe jest zastosowanie jako kryterium prawa uczelni do nadawania tytułu doktora sztuki. (ZPAP)</p>	<p>innych uczelniach. (SPAM)</p>		<p>Gliwicach</p> <ul style="list-style-type: none"> - Akademii Muzycznej (Wydział Wokalno-Aktorski) - Uniwersytet Muzyczny w Warszawie (Wydział Wokalno-Aktorski) - Państwowy Egzamin Eksternistyczny dający tytuł aktora (ZZAP) <p>ZASP postuluje włączenie listy szkół będących o profilu artystycznym zarówno publicznej, jak i niepublicznej, jak również osoba, której uprawnienia nadało MKiDN</p>			

Zagadnienia	Sztuki wizualne	Muzyka	Taniec	Teatr	Film	Literatura	Twórczość ludowa
- dominująca ścieżka zdobywania umiejętności w profesji – szkolnictwo artystyczne / szkolnictwo powszechne / edukacja nieformalna / inne (rozkład procentowy, jeśli istnieją takie dane)	Stopień pierwszy - średnie szkoły plastyczne, Stopień drugi - artystyczne uczelnie wyższe. (ZPAP, OFSW) Edukacja nieformalna: zajęcia w domach kultury oraz indywidualne warsztaty prowadzone przez profesjonalnych artystów (Prywatny Warsztat Mistrzowski). (ZPAP); napływ osób o innym wykształceniu (np. krytyczka sztuki albo kuratorka często kończy historię sztuki albo socjologię) (OFSW)	Wg Badań Środowiska Muzycznego 2015-2016 – 44,98% wykształcenie wyższe artystyczne, 26,02% wykształcenie artystyczne częściowe + nieformalna edukacja, 29,00% edukacja nieformalna. (GM) W przypadku muzyka najczęściej mowa o stopniu licencjata (SPAM)	Dominującą ścieżką jest polskie szkolnictwo baletowe. Coraz częściej zdarzają się przypadki absolwentów zdających dyplom eksternistyczny w: szkołach baletowych, ZASP-ie lub za granicą (ZZAB)	Najczęstszą ścieżką jest specjalistyczne szkolnictwo wyższe artystyczne. Należy jednak uwzględnić dużą grupę artystów zawodowych, którzy zdobywali swoje kompetencje poprzez kolejne działania artystyczne z pominięciem formalnej edukacji lub poprzez praktyczne przekwalifikowanie się z innych dziedzin artystycznych (GRiRT, ZASP, ZZAP) Działania artystyczne połączone + egzamin eksternistyczny/lub uprawnienia nadane przez komisję branżową (ZASP, ZZAP)	Dominującą ścieżką profesjonalizacji zawodowej jest specjalistyczne szkolnictwo wyższe, przy czym uzyskanie tytułu magistra sztuki nie powinno być warunkiem niezbędnym do otrzymania statusu artysty (SFP, ZZRP). W zależności od specyfiki zajęcia duże znaczenie odgrywać może także praktyka (PSM).	Głównie edukacja nieformalna. (UL) W przypadku tłumaczy liczą się przede wszystkim kompetencje językowe (w języku źródłowym i ojczystym), inteligencja, czytanie, wiedza ogólna. (STL)	Nadawaniem statusu twórcy ludowego może zajmować się STL we współpracy ze Stowarzyszenie Muzyków Ludowych, na zasadzie delegacji uprawnień przez MKiDN. Przy tych stowarzyszeniach działałyby komisje (skład ich może zostać oparty o funkcjonujące dziś wyspecjalizowane rady naukowe) oraz opracowane odpowiednie procedury (w oparciu o dobre praktyki) przyznawania statusu, monitorowania oraz odwoławcze. Status mistrzowski byłby równoznaczny z uzyskaniem statusu twórczego. Obejmowałby twórców zweryfikowanych przez STL i prowadzących wieloletnią działalność artystyczną. (STL)
- szacunkowa liczba artystów i twórców profesjonalnych/zawodowych w danej profesji	Wg wewnętrznych danych szacunkowych ok. 15.000/20.000 osób (ZPAP)	Wg Badań Środowiska Muzycznego 2015-2016 – 36640 osób (GM)	Ok. 600 tancerzy W 2009 r. ok. 50 tancerzy odeszło z zawodu	Brak dokładnych danych. Prawdopodobna liczba to ok. 2000 osób. (w tym 300 reżyser teatralny – GRiRT) (ok. 1939 członków ZASP) Instytut Teatralny podaje 1977 aktorów zatrudnionych na etatach (ZZAP)	Ok. 100 reżyserów filmów fabularnych; Ok. 2000 montażystów. SFP podaje liczbę swoich członków na 2300 osób.	Brak danych	3000

Zagadnienia	Sztuki wizualne	Muzyka	Taniec	Teatr	Film	Literatura	Twórczość ludowa
<p>- proponowane kryteria i procedura nabywania statusu artysty – uprawnień do preferencyjnych rozwiązań w/z ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń</p>	<p>Nadawany automatycznie absolwentom uczelni artystycznych, lub na podstawie decyzji Komisji Artystycznych ds. Przyznawania i Utrzymania Statusu Artysty/Twórcy reprezentatywnych stowarzyszeń artystycznych, wskazanych przez MKiDN (ZPAP)</p> <p>W przypadku uzyskiwania dostępu do systemu ubezpieczeń i emerytalnego: przez dwa lata po studiach dyplom / a później udokumentowany przychód z pracy twórczej (OFWS)</p>	<p>Dla osób kończących studia artystyczne status artysty, twórcy i wykonawcy przyznawany automatycznie na domyślny okres (1 rok lub 2 lata). (GM)</p> <p>Wykształcenie muzyczne rozumiane jako 3 stopnie kształcenia muzycznego i tytuł magistra sztuki (lub licencjatem), osoba taka uprawia artystyczną działalność muzyczną związaną z wykonywaniem, tworzeniem lub nauczaniem muzyki w szkolnictwie muzycznym, lub niezależnie od wykształcenia wykazuje się wysokimi osiągnięciami w wykonywaniu, tworzeniu lub nauczaniem muzyki artystycznej (SPAM)</p>	<p>Obecnie dla osób bez dyplomu, np. jest to możliwe i wskazane, żeby po minimum dwóch latach (wg kryteriów ZASP) można było przystąpić do egzaminu eksternistycznego spełniając kryterium jakości dorobku w okresie co najmniej 2-letniego zatrudnienia jako tancerz lub adept; w wypadku tancerzy bez dyplomu uznania ich statusu tancerzy profesjonalnych i przyznanie później ew. uprawnień po 12-tu latach stażu pracy byłoby uzasadnione dopiero po zdaniu egzaminu eksternistycznego w ZASP i liczenie stażu od momentu pomyślnego przejścia weryfikacji.</p> <p>Osoba po zdaniu egzaminu eksternistycznego z nabytym już statusem tancerza zawodowego (profesjonalnego) musiałaby przedstawić swoją 12-letnią aktywność zawodową w celu uzyskania potem, np. uprawnień (ZZAB)</p>	<p>- Uzyskiwania większości dochodów z działalności artystycznej lub okołartystycznej,</p> <p>- dorobek artystyczny wskazujący na przypadek, w którym główna aktywność zawodowa jest działalnością artystyczną</p> <p>- nabywanie statusu artysty na podstawie specjalistycznego wykształcenia kierunkowego (uzyskania absolutorium)</p> <p>- w pozostałych przypadkach na wniosek artysty (GRIrT).</p> <p>I GRUPA: Aktywność zawodowa Działalność twórcza/artystyczna – podstawową aktywnością; Wykształcenie artystyczne minimum średnie lub wyższe; więcej niż 50% przychodów uzyskiwana z pracy artystycznej lub okołartystycznej (np. edukacja artystyczna).</p> <p>II GRUPA (osoby bezpośrednio po studiach, absolwenci uczelni artystycznych); Dyplom uczelni artystycznej, wykształcenie minimum średnie; zobowiązanie do aktywności zawodowej - działalność twórcza i/lub artystyczna) zgodnie z kierunkiem ukończonych studiów; weryfikacja przychodów po pierwszym roku</p>	<p>Absolwent szkoły filmowej powinien otrzymać dostęp do preferencyjnego ubezpieczenia automatycznie po otrzymaniu absolutorium uczelni na 3 lata; Zrealizowanie filmu dyplomowego i otrzymanie mgr sztuki automatycznie przedłuży dostęp do ubezpieczeń preferencyjnych o 3 lata; Debiut pozaszkolny uprawnia reżysera do kolejnych 3 lat ubezpieczeń; W dalszych latach weryfikacja do ubezpieczeń dla artystów co 3 lata.</p> <p>W przypadku twórców, którzy nie ukończyli szkoły filmowej kryterium powinien być pierwszy film w obrocie publicznym. (ZZRP, SFP)</p> <p>Status Artysty powinien być nadawany automatycznie, poprzez spełnienie określonych kryteriów. Stowarzyszenia, Gildie itp. powinny decydować wyłącznie w przypadkach szczególnych, wykraczających poza możliwości algorytmu ogólnego. Oczywiście uprawnienia tych organizacji muszą wynikać z kwot reprezentacji danej profesji. Nie widzimy potrzeby tworzenia nowych bytów federacyjnych, czy innych, ponieważ nie mają one innego sensu istnienia, niż sens zatrudnienia kilku urzędników z komputerami.</p> <p>Generalnie jesteśmy</p>	<p>Dwie możliwości [zgoda środowiska na punkt 1]:</p> <p>- Opis działalności twórczej i drogi życiowej, zadeklarowanie dorobku, kryterium progowe jak przy przyjęciu do SPP – 2 samodzielnie książki lub 5 utworów innego typu (SPP).</p> <p>- Osoby czerpiące większość dochodów w ostatnim roku podatkowym z działalności literackiej, przekładu np. 50%. Jeśli dana osoba uprawia różne rodzaje działalności twórczej (np. przekład i pisarstwo), a nawet różnych dziedzin działalności twórczej (UL) przychodów z tych dziedzin należy sumować. (STL, UL)</p>	<p>Adept twórczości ludowej nabywa umiejętności w drodze bezpośredniej, niesformalizowanej edukacji metodą mistrz-uczeń w oparciu o kanon regionu. Status twórcy ludowego będzie przyznawany adeptom na podstawie kryterium, jakim jest udokumentowany dorobek artystyczny. (STL)</p>

Zagadnienia	Sztuki wizualne	Muzyka	Taniec	Teatr	Film	Literatura	Twórczość ludowa
				<p>działalności w zawodzie: więcej niż 50% przychodów uzyskiwanych z pracy artystycznej/twórczej lub okoł artystycznej.</p> <p>III GRUPA [w przypadku osób bez dyplomu szkół artystycznych];</p> <p>praktyka w określonej dziedzinie twórczej/artystycznej – minimum 5 lat;</p> <p>udokumentowane dossier artystyczne; uprawnienia do wykonywania zawodu nadane przez upoważnione organy (egzamin eksternistyczny lub decyzja specjalnej komisji);</p> <p>Działalność twórcza/artystyczna – podstawową aktywnością, więcej niż 50% przychodów uzyskiwana z pracy artystycznej lub okoł artystycznej (np. edukacja artystyczna, warsztaty artystyczne, wykłady w szkołach artystycznych).</p> <p>W szczególnych przypadkach uprawnienia można przyznać osobie, której główną działalnością jest działalność twórcza/artystyczna, choć większość jej dochodów pochodzi z innych źródeł (np. wolontariat artystyczny) (ZASP).</p>	<p>przeciwni jakimkolwiek pomysłom weryfikacji, klasyfikacji i wartościowaniu artystów (w kontekście Statusu Artysty), do czego dążą przedstawiciele niektórych organizacji. (PSM)</p>		
- proponowana procedura utrzymywania	Przedstawiciele dziedziny podają różne propozycje procedur utrzymania	Artysta, twórca lub wykonawca zgłasza się do wybranej organizacji	Nie widzimy wyłącznej potrzeby definiowania kryterium ilościowego	Przedstawiciele dziedziny podają różne propozycje procedur utrzymania	Przedstawiciele dziedziny podają różne propozycje procedur utrzymania	Pojawiły się trzy propozycje [zgoda środowiska na punkt	Otrzymany status weryfikowany co 5 lat na podstawie

Zagadnienia	Sztuki wizualne	Muzyka	Taniec	Teatr	Film	Literatura	Twórczość ludowa
<p>uprawnień dla osób posiadających status artysty (czynności, ich częstotliwość, progi warunkowe, podmioty odpowiedzialne za działanie systemu, ich rola etc.)</p>	<p>statusu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1 wystawa powinna być wymagana w cyklu dwuletnim, natomiast corocznie artysta winien wykazać wykonanie 24 dzieł (dwa miesięcznie) z dziedziny, w ramach których jest aktywny artystycznie. <p>Objaśnienie: w obszarze sztuk plastycznych do zorganizowania wystawy potrzeba znacznych funduszy. Ważnym, choć rzadko możliwym po „udźwignięcia”, kosztem jest także wydanie katalogu z wystawy. (ZPAP)</p> <ul style="list-style-type: none"> - nie dopuszcza kryterium ilościowego. Raz nabyty status artysty profesjonalnego jest stały i niezbywalny. (SF) - dostęp do systemu ubezpieczeń społecznych i emerytalnych odbywa się na zasadzie corocznych deklaracji do ZUS / kasy artystów - przychód (OFWS) 	<p>środowiskowej, aplikując o przyznanie statusu przedstawiając dokumenty finansowe/prawne dotyczące swojej działalności, poświadczające fakt wykonywania pracy zawierające klauzule niezbędne określone przez Unię Muzyczną.</p> <p>Postępowanie jest płatne przez zainteresowanego (100 PLN) Postępowanie odbywa się corocznie.</p> <p>Minimalny roczny przychód z pracy twórczej lub wykonawczej niezbędny do uzyskania statusu – 6000 PLN. (GM)</p> <p>Postulat by dla określenia swojego zawodu można było wybrać kilka kategorii artysty muzyka, np.: kompozytor, animator muzyczny, aranżer, zakładany limit 6000 zł objąłby wówczas różne kategorie w sumie; stypendia twórcze także powinny traktowane jako zarobek i wliczane do limitu (ZKP)</p>	<p>aktywności artystycznej w tej wąskiej grupie zawodowej liczącej ok. 600 osób w skali kraju.</p> <p>Postulujemy w pierwszej kolejności za oceną jakości dorobku.</p> <p>W wypadku dyplomowanych tancerzy dalszym potrzebnym etapem byłaby równoległa ocena:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) jakości dorobku artystycznego, b) ilości spektakli, c) przedstawionych udokumentowanych zarobków <p>w okresie 12 lat pracy artystycznej.</p> <p>Dotyczyłoby to następujących osób:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) absolwentów państwowych i uprawnionych niepublicznych (prywatnych) szkół baletowych, 2) absolwentów 5. letnich studiów uczelni wyższych, 3) po egzaminach eksternistycznych ZASP, 4) absolwentów odpowiednich zagranicznych: szkół baletowych i uczelni wyższych. <p>W wyjątkowych sytuacjach zauważalibyśmy możliwość skrócenia niektórym absolwentom szkół baletowych okresu 12. letniego stażu pracy artystycznej zwłaszcza</p>	<p>statusu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - coroczne przedstawianie przez zainteresowanego deklaracji PIT, umowy lub oświadczenia - kryterium dochodowe (nie ilościowe utrzymania statusu) – weryfikacja - nasza propozycja to uznanie za artystę zawodowego osoby czerpiącej ponad 50% swoich dochodów z działalności artystycznej. Dobrowolne uczestnictwo w organizacjach twórczych, nie powinno być kryterium niezbędnym do uzyskania statusu artysty. (GPRiRT) <p>Brak akceptacji kryterium ilościowego; oświadczenie merytoryczne (ZZAP)</p> <p>Propozycja modelu „mistrzowskiego”, w związku z tym sprzeciw wobec kryterium ilościowemu.</p> <p>Argumentem jest nieregularność działań artystów. Zdarza się, że aby przetrwać w sensie ekonomicznym mają się różnych zajęć o charakterze pozaartystycznym – gdyby w tym okresie ich status ulegał likwidacji lub „zawieszeniu” istnieje duże prawdopodobieństwo, że trudno byłoby im wrócić do działalności artystycznej. Status artysty nie może być narzędziem do nadawania lub odbierania uprawnień zawodowych a kryterium ilościowe jest w tym</p>	<p>statusu:</p> <p>Weryfikacja osób którym przysługuje status artysty powinna odbywać się w niezależnej jednostce powołanej do tego celu. System powinien unikać oceny merytorycznej i jakościowej dzieł i brać pod uwagę alternatywnie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wykształcenie - lub dochody z tytułu działalności artystycznej lub wykonawczej - lub umowy na działania artystyczne lub wykonawcze - lub przedstawienie swoich dzieł - w przypadkach spornych, opierać się na opinii komisji weryfikacyjnej złożonej z przedstawicieli Stowarzyszenia lub Gildii właściwych dla danego zawodu; (ZZRP) - sprzeciw wobec kryterium ilościowemu rocznemu ze względu na złożony i długi proces powstawania filmów i innych utworów audiowizualnych - składaliśmy już w poprzedniej ankiecie propozycję rozwiązania: - status przyznawany na 3 lata. Po 3 latach twórca musi się wykazać realizacją przynajmniej 1 utworu filmowego (film kinowy, film telewizyjny, serial telewizyjny, film dokumentalny). Dalsza weryfikacja odbywała by się na tej samej zasadzie - 	<p>drugi]:</p> <p>Status przedłużany automatycznie pod warunkiem braku dłuższej przerwy w spełnianiu powyższego kryterium. (STL)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Składanie raz na 3 lata deklaracji dochodowej, z której wynika, że w danym okresie większość dochodów pochodziła z działalności artystycznej deklaracji, aktywność zawodowa, mierzona kryterium dochodowym – proponowaliśmy 10tys. zł w okresie trzech lat. (UL, SPP, STL) <p>Opis działalności twórczej w danym okresie oceniany przez komisję ds. Literatury przy MKiDN w złączeniu do komisji przedstawicieli SPP. (SPP)</p> <p>Aktywność zawodowa – udokumentowana dorobkiem twórczym – i/lub przynależność do stowarzyszenia twórczego lub związku zawodowego.</p> <ul style="list-style-type: none"> - kryterium dochodowe (uzyskiwanie dochodu z tworzenia utworów będących przedmiotem prawa autorskiego; wysokość do ustalenia, skłaniamy się ku propozycji SPP, STL i UL: 10 tys. złotych /trzech lat). (Instytut Reportażu) 	<p>udokumentowanej aktywności twórczej (prace, dokumentacja, wystawy, pokazy, warsztaty, publikacje, nagrody, itp.) (STL)</p>

Zagadnienia	Sztuki wizualne	Muzyka	Taniec	Teatr	Film	Literatura	Twórczość ludowa
			<p>tym, którzy np. ze względów zdrowotnych nie byli w stanie tak długo tańczyć, aby umożliwiono im wliczenie ostatnich lat nauki w szkole baletowej do wymaganego czasu.</p> <p>Wspomniane kryteria jakościowe i ilościowe 12. letniego stażu artystycznego mogłyby być uznawane indywidualnie przez komisję ekspertów (np. przy IMIT) złożonej, np. z członka Sekcji Tańca ZASP, nowego OZZAT i niezależnego eksperta powołanego przez MKiDN.</p> <p>Przedstawienie dorobku (czyli spełniając złożenia jakości oraz ilości) osoby ubiegającej się o przyznanie jej uprawnień wynikających z jej statusu tancerza zawodowego byłoby wtedy jednym z kryteriów weryfikacji równoległych do przedstawionych udokumentowanych zarobków w instytucji kultury lub podczas pracy w stałych zespołach działających albo stacjonujących na terenie Polski.</p> <p>Aby obecnie przystąpić do reorientacji zawodowej w IMIT wymagane jest 12 lat stażu pracy dla polskich tancerzy - dla obcokrajowców z kolei wymagane jest przepracowanie minimum 6 lat pracy w Polsce.</p> <p>Uważamy ten stan rzeczy za możliwy do</p>	<p>przypadku dyskryminujące/ przedstawienie deklaracji PIT lub dokumentacji potwierdzającej działalność artystyczną raz w roku (ZASP)</p>	<p>czyli w ciągu 3 lat realizacja przynajmniej 1 utworu filmowego jak wyżej. (SFP)</p> <p>- kryterium dochodowe, opinia odpowiedniego stowarzyszenia w przypadkach spornych (PSM)</p>		

Zagadnienia	Sztuki wizualne	Muzyka	Taniec	Teatr	Film	Literatura	Twórczość ludowa
			zaakceptowania jednak w przypadku oceny dorobku artystycznego przez komisję ekspercką, np. IMIT widzimy potrzebę weryfikacji pełnych 12 lat pracy artystycznej wszystkich tancerzy celem uznania im ew. uprawnień. (ZZAB)				
- okres dopuszczalnego braku udokumentowanej aktywności zawodowej nie redukujący uprawnień artysty/twórcy w danej profesji / zawodzie	3 lata (ZPAP) Brak udokumentowanej aktywności nie powinien regulować dalszej dostępności do zawodu; w przypadku uczestnictwa w dedykowanym systemie ZUS – dwa albo trzy lata (OFWS)	W przypadku nieuzyskania pozytywnej rocznej weryfikacji – możliwość wystąpienia raz na 2 lata o 4-miesięczną zwłokę w postępowaniu bez konsekwencji dla statusu. Możliwość zawieszenia na okres maks. 1 roku (raz na 3 pełne lata aktywnego statusu) bez konsekwencji (choć z utratą części uprawnień na okres zawieszenia). W przypadku odebrania statusu przez organizację uprawnioną, obowiązuje 2-letnia karencja na ponowne ubieganie się o status. (GM) Utrzymanie statusu artysty na 3 lata dla kobiet po urodzeniu dziecka (SPAM)	Raz nabyty status artysty profesjonalnego jest stały i niezbywalny. Proponowany staż 12 lat pracy dotyczyłby zawodowych tancerzy pracujących w instytucjach kultury (ZZAB)	3–5 lat z możliwością zawieszenia statusu	3 lata	1-3-5 lat z możliwością czasowego zawieszenia partycypacji.	5 lat
- okres braku udokumentowanej aktywności zawodowej, po którym następuje utrata statusu artysty	5 lat (ZPAP) Brak udokumentowanej aktywności nie powinien regulować dalszej dostępności (OFWS)	1 miesiąc w przypadku braku wyjaśnienia. 4-miesiące, przy wystąpieniu o zwłokę lecz w przypadku braku wystąpienia o „przerwę twórczą”. 1 rok i 4 miesiące w przypadku braku powrotu z „przerwy twórczej” (GM)	Raz nabyty status artysty profesjonalnego jest stały i niezbywalny. (ZZAB)	3–6 lat, Dłuższy okres wymagałbym uzasadnienia np. stan zdrowia (ZASP)	3–5 lat	2–3–5 lat	5 lat

Zagadnienia	Sztuki wizualne	Muzyka	Taniec	Teatr	Film	Literatura	Twórczość ludowa
- staż pracy (w latach) trwale / dożywotnio nadający status artysty	20 lat pracy (ZPAP) W przypadku dedykowanego systemu ZUS uzyskuje się prawo do świadczeń tak jak wszyscy obywatele, na prawach ogólnych – po przejściu na emeryturę (OFWS)	25 pełnych lat posiadania statusu twórcy i wykonawcy. (GM)	12 lat	20–25 lat	20–30 lat	15–25–30 lat Na zasadach ogólny, tj. 30 lat (SPP) 25 (UL) 15–20 (STL)	25 lat
Status artysty – uprawnienia							
- ubezpieczenia społeczne – proponowane rozwiązanie (stawki, procedury)	Możliwość ubiegania się o płacenie minimalnej stawki ZUS (Mikro ZUS) na podstawie Status Artysty/Twórcy oraz składanego zeznania podatkowego PIT Preferencyjne stawki ZUS: 10% od prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego. Preferencyjne stawki zdrowotne: 10% od najniższej krajowej jako podstawy do opodatkowania; propozycja stawki: 150 zł / 200 zł (ZPAP). Stworzenie specjalnego funduszu na rzecz ubezpieczeń twórców: 3 sposoby finansowania: - udział samych ubezpieczonych; - udział skarbu państwa; - Inne źródła; np. opłata reprograficzna, pozyskiwanie na rzecz takiego funduszu opłat z tytułu retencji (OFSW)	Wprowadzenie Mikro-ZUSu dla artystów, twórców i wykonawców chcących prowadzić działalność gospodarczą (GM) - 300/400 zł lub wprowadzenie karty podatkowej lub podatku zryczałtowanego. (SPAM)	Wprowadzenie uprawnień na podobnych lub tych samych zasadach co przed 2009 r., przed wyjściem w życie nowych regulacji NFZ. System powinien umożliwić zatrudnionym dostęp do szybkiego diagnozowania, rehabilitacji i wyleczenia.	Panuje zgoda co do preferencyjnej wysokości składek. Pojawiają się propozycje redukcji składki do 1/3 jej obecnej wysokości. (ZZAP) Dla najmniej zarabiających proponowany jest składka ryczałtowa. (ZASP) Standardowa składka 50% procent składki płaconej przez przedsiębiorców, składka preferencyjna 25% składki płaconej przez przedsiębiorców. Osobny system wsparcia lub całkowitego zwolnienia z opłat artystów najuboższych lub bezrobotnych przy zachowaniu Statusu Artysty wraz z ubezpieczeniem społecznym. (GPRiRT) Kwota preferencyjna o wysokości 28% stawki indywidualnej składki przedsiębiorcy. Pozostały	Utworzenie kasy dla artystów oferującej preferencyjne stawki ubezpieczeniowe, które będą alternatywą dla ZUS (SFP, PSM). Możliwość przystąpienia do kasy osób o statusie artysty bez względu na zarejestrowanie działalności gospodarczej lub działalności artystycznej (po wyodrębnieniu tej działalności w PKD). Stawki ubezpieczeniowe powinny opierać się na dwóch progach zależnych od dochodów, ale nie powinny wykluczać ze względu na dochód. Propozycja stawek możliwa będzie po oszacowaniu w dalszej części prac. (SFP, ZZRP) - 200 zł [resztę kwoty dopłaca państwo]. (SFP) - stała stawka preferencyjnej dla wszystkich. Uzależnienie stawki od wysokości dochodu spowoduje konieczność uruchomienia armii urzędników i znacznie podwyższy koszt przedsięwzięcia. (PSM)	Przedstawione zostały trzy warianty [zgoda środowiska na wariant 2]: - comiesięczna składka gwarantująca objęcie pełnym ubezpieczeniem (emerytalnym, chorobowym, rentowym, zdrowotnym, macierzyńskim) w wysokości 400–500 złotych; (STL) - 50 % składki płaconej przez przedsiębiorców, lub w przypadku artystów uboższych (których dochody w gospodarstwie domowym nie przekraczają minimum socjalnego) powinno to być 25 % składki płaconej przez przedsiębiorców. Jesteśmy zwolennikami systemu, w którym 50 % składki pochodzi z innych źródeł (np. z opłaty reprograficznej), a 50 lub 25 % od artysty. W przypadku artystów najuboższych, pozostałe 25 procent pochodziłoby z	Wprowadzenie dodatku w wysokości 500 zł netto do wypracowanej emerytury dla twórców ludowych objętych statusem po udokumentowaniu 25 lat pracy twórczej. Byłoby to jedyne wsparcie emerytalne dla twórców ludowych po zakończeniu pracy w zawodowej. Twórcy ludowej nie utrzymują się z prowadzonej działalności artystycznej (pracują zawodowo), poza nielicznymi przypadkami prowadzących działalność gospodarczą, którzy mieliby prawo ubiegania się o płacenie minimalnej stawki ZUS (Mikro ZUS) na podstawie Status Artysty/Twórcy (STL)

Zagadnienia	Sztuki wizualne	Muzyka	Taniec	Teatr	Film	Literatura	Twórczość ludowa
	7% od dochodu z tytułu umowy o dzieło przeprowadzane obligatoryjnie przez uprawnione OZZ. Składka potrącana / wraz z należnym podatkiem/ . OZZ podpisywała by umowy z twórcami z danej dziedziny sztuki na obsługę prawną i księgową, co uprawniałoby do odliczania 50% kosztów uzyskania. (SF)			procent kwoty opłacany z budżetu państwa. (ZZAP) Wysokość preferencyjnej stawki powinna nie więcej niż 30% stawki, jaką płać przedsiębiorcy, zakładający jednoosobową działalność gospodarczą. Pozostała suma do wysokości pełnej składki powinna zostać uzupełniona z innych źródeł (budżet, MKiDN, „czyste nośniki” itp.). Proponujemy, aby osoby, rozpoczynające działalność artystyczną miały podobnie jak przedsiębiorcy 2,5 letni okres preferencyjny, w czasie którego opłacałyby tylko ubezpieczenie zdrowotne. (ZASP)		budżetu państwa.- stawki od realnych dochodów. (SPP, UL, STL) - preferencyjna stawka - 20-25 % składki płaconej przez przedsiębiorców, tj. 1228 zł oraz system wsparcia dla najuboższych artystów (IR).	

Zagadnienia	Sztuki wizualne	Muzyka	Taniec	Teatr	Film	Literatura	Twórczość ludowa
<p>- propozycje przychodów miesięcznych/rocznych, których przekroczenie nie uprawniałoby do preferencyjnych stawek ubezpieczeniowych</p>	<p>Powyżej 5.000 zł miesięcznie (ZPAP)</p> <p>Zależy od klasyfikacji procentowej kosztów uzyskania przychodów. Propozycja kwoty przychodu (z uwzględnieniem 50% kosztów uzyskania przychodu, bez ograniczeń kwotowych w roku jakie obecnie mają miejsce) to kwota 20.000 zł./miesięcznie.</p> <p>Daje to możliwość rozwoju warsztatowego i kreatywnego twórcy (SF)</p>	<p>limit 3500/4000 zł netto (mniej więcej średnia krajowa). Do tego wyliczenia należy zastanowić się nad uwzględnieniem dochodu na członka w rodzinie. Jest różnica, czy za te 4000 zł osoba ma się utrzymać sama, czy wykarmić jeszcze 4 dzieci. (!) (SPAM)</p>	<p>Tancerzy pracujących w instytucjach/stałych zespołach to nie dotyczy (ZZAB)</p>	<p>Nieregularność przychodów w zawodach artystycznych jest normą, Propozycję mogłaby stanowić stawka miesięczna/roczna wyliczona w skali dłuższej – np. trzyletniej.</p> <p>Preferencyjne stawki ubezpieczeniowe nie powinny przysługiwać powyżej kwoty, powyżej której nie przysługuje także 50 procent kosztów uzyskania przychodu, czyli obecnie 85.528 złotych, co jest granicą drugiego progu podatkowego, pod warunkiem, że w obrębie Statusu Artysty istnieć będą dwie stawki ubezpieczeniowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> – preferencyjna – w wysokości 25% stawki płaconej przez przedsiębiorców, – standardowa – w wysokości 50% stawki płaconej przez przedsiębiorców. Po przekroczeniu wyżej wymienionej kwoty artysta pozostaje w systemie płacąc standardowe stawki ubezpieczeniowe. (GPRiRT) <p>Kryterium ekonomiczne nie może być kryterium decydującym. ZZAP nie zgadza się na dookreślanie limitów przychodów preferencyjnych stawek ubezpieczeniowych. (ZZAP)</p>	<p>Jesteśmy przeciwni określeniu kwoty miesięcznej ze względu na nieregularność przychodów w branży filmowej - kwoty jeśli nawet jednorazowo duże - w przeliczeniu na liczbę miesięcy w roku dają zwykle niewielką kwotę przychodu miesięcznego. (SFP)</p>	<p>Powyżej drugiego progu podatkowego (85.528 złotych).</p>	

Zagadnienia	Sztuki wizualne	Muzyka	Taniec	Teatr	Film	Literatura	Twórczość ludowa
- preferencyjne rozwiązania podatkowe (np. rozłożenie podatku dochodowego na 3 lata) – mechanizm, stawki, procedury	Zwiększenie kwoty wolnej od podatku posiadaczy Statusu Artysty/Twórcy o wielkość ustaloną jako koszt konieczny do uprawiania zawodu (minimum 2.000 zł.) (ZPAP) 3 letni okres rozliczenia ulgi z tytułu podwyższonych kosztów uzysku w przypadku dochodów związanych z działalnością twórczą; Likwidacja limitów osiągnięcia dochodu z tego tytułu, od których można odpisać koszty uzyskania (OFWS)	Wprowadzenie kodów PKD dla kategorii i podkategorii dotyczących zawodów muzycznych muzyków oraz dopisanie branży do karty podatkowej ze zryczałtowaną stawką miesięczną podatku dochodowego 100–150 PLN (GM)	-brak uwag-	Rozłożenie podatku dochodowego na 3 lata Przywrócenie 50% kosztów uzyskania przychodów bez limitów. Nie powinno być takiej kwoty miesięcznej z uwagi na nieregularność przychodów wśród artystów (ZASP)	Możliwość wyboru między rocznym i trzyletnim obowiązkiem rozliczania podatku dochodowego (SFP, PSM, ZZRP); możliwość skorzystania z 50% kosztów uzyskania (PSM)	Utrzymanie 50% kosztów uzyskania dla twórców. Rozliczanie progów w okresie trzyletnim (SPP, STL, UL)	Wprowadzenie preferencji podatkowych dla twórców ludowych prowadzących działalność gospodarczą, w tym rozłożenie podatku dochodowego na 3 lata i utrzymanie 50% kosztów uzyskania dla twórców. Ustalenie progów dochodu, do którego Twórca ludowy preferencje podatkowe i ubezpieczeniowe (4500 zł); obniżenie podatku VAT od wyrobów twórczości ludowej (STL)
- inne rozwiązania odpowiadające na fakt nieregularności przychodów	Wsparcie przy korzystaniu z kredytów bankowych dla posiadaczy Statusu Artysty/Twórcy (ZPAP)	Rozszerzenie kategorii twórców w muzyce artystycznej o muzyków-wykonawców, „twórców dźwięku”; przepisy jasno określające działalność muzyków-artystów jako działalność twórczą. (SPAM)	-brak uwag-	Możliwość przedstawiania oświadczeń o średnich zarobkach z okresu ostatnich 3 lub 5 lat (GRiRT, ZASP).	Uregulowanie kwestii bezrobocia i możliwości uzyskania zasiłku przez osoby uprawiające działalność artystyczną (PSM).	Fundusz zasiłków dla starszych twórców; (SPP)	Uregulowanie możliwości sprzedaży swoich wyrobów bez podatku podczas organizowanych imprez chroniących i popularyzujących dziedzictwo kultury tradycyjnej (targi, kiermasze, pokazy, warsztaty, itp). Obecnie tylko niektóre Urzędy Skarbowe interpretują przepisy na korzyść twórców, pozwalając na jednorazową sprzedaż, oczywiście tylko twórcom zweryfikowanym przez STL (leg. członkowska). (STL)

Zagadnienia	Sztuki wizualne	Muzyka	Taniec	Teatr	Film	Literatura	Twórczość ludowa
- opieka medyczna choroby zawodowe – przeciwdziałanie, specjalistyczne leczenie – propozycje rozwiązań	Dofinansowanie do pakietu usług medycznych realizowanych przez prywatną opiekę medyczną, dla posiadaczy Statusu Artysty/Twórcy, na podstawie i w zależności od uzyskiwanych dochodów (deklaracja podatkowa PIT). (ZPAP)	Dedykowane procedury medyczne dla muzyków wykonawców (tzw. szybka ścieżka dostępu do dedykowanych usług). Programy świadomościowe dla muzyków i stworzenie zbioru dobrych praktyk związanych zachowaniem dobrego zdrowia w zawodzie, stworzenie katalogu chorób zawodowych. (GM)	Uznanie, że praca tancerza jest wykonywana w warunkach szczególnych, jej chorób zawodowych tancerzy i zasad ich bezpłatnego diagnozowania, leczenia, fizykoterapii, rehabilitacji; stworzenie możliwości natychmiastowego dostępu do lekarzy specjalistów, stworzenia odpowiedniej opieki medycznej, fizykoterapii itp. (ZZAB)	<ul style="list-style-type: none"> - Łatwy dostęp do specjalistów w zakresie chorób i urazów związanych z wykonywanym zawodem – opracowanie katalogu chorób zawodowych (np. ortopeda, laryngolog, psycholog, psychiatra) z uwzględnieniem mobilności zawodów artystycznych (GRiIRT, ZASP) - W razie urazów spowodowanych wykonywaną pracą (w tym pracą poza miejscem zamieszkania) dostęp do lekarzy specjalistów do lekarzy (bez skierowania) na terenie całego kraju - Stworzenie mechanizmów, które umożliwią artystom szybki powrót do wykonywania zawodu (ZASP) 	Objęcie artystów preferencyjną opieką medyczną, z uwzględnieniem dostępu do rehabilitacji (wzrok, głos, kręgosłup i in.) (SFP, PSM)	Na zasadach ogólnych (UL). Pojawił się także postulat stworzenia funduszu pomocy MKiDN oferujący zasiłki na okulary lub operację zaćmy, (SPP) dostęp do leczenia chorób zawodowych dla poszczególnych grup twórców i profilaktyka w zakresie leczenia wzroku, chorób kręgosłupa i stawów (STL)	Ułatwiony dostęp do specjalistów z dziedziny chorób związanych z wykonywaną dyscypliną twórczą (STL)
- zdarzenia losowe – pomoc specjalistyczna, szczególne ubezpieczenie zdolności do pracy – propozycje rozwiązań	Możliwość otrzymania przez osobę posiadającą Status Artysty/Twórcy renty z tytułu utraty zdolności do pracy w zawodzie artystycznym na podstawie standardowej procedury medycznej. (ZPAP)	Katalog chorób zawodowych i współpraca z rzeczoznawcami i członkami komisji medycznych. Współpraca Unii Muzycznej w tym zakresie z przedstawicielami branży medycznej i ubezpieczeniowej. (GM)	jw.	Dedykowana oferta ubezpieczyciela z uwzględnieniem specyfiki wykonywanego zawodu i możliwych zdarzeń losowych (GRiIRT, ZASP)	Możliwość ubezpieczenia twórców filmowych z powodu zdarzenia losowego, ryzyka choroby twórców (PSM, SFP), propozycja ubezpieczenia reżysera w wersji minimum (wys. wynagrodzenia lub maksimum do kwoty kosztów 50% dni zdjęciowych filmu (ZZRP).	Funduszu pomocy MKiDN (SPP)	Oferta ubezpieczenia dedykowanego specyfice wykonywanej twórczości (STL)

Zagadnienia	Sztuki wizualne	Muzyka	Taniec	Teatr	Film	Literatura	Twórczość ludowa
- ubezpieczenie OC – proponowane zasady preferencyjnych ubezpieczeń, parametry, przykładowe sumy gwarancyjne i koszty ubezpieczenia	Możliwość zawarcia umowy ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej z tytułu naruszenia dóbr moralnych i uczuć religijnych (ZPAP)	Unie branżowe wymagają od organizatorów przedsięwzięć artystycznych ubezpieczenia OC dla wykonawców. Osoby ze statusem artysty, twórcy i wykonawcy byłyby zobowiązane do zaprzestania wykonywania pracy w przypadku niedopełnienia tego obowiązku przez organizatora. (GM)	-brak uwag-	Pojawiają się propozycje zarówno ubezpieczenia dedykowanego (GPRiRT) jak i na ogólnych zasadach. (ZASP)	Konieczne obowiązkowe OC dla twórców filmowych. Szczegóły dotyczące stawek możliwe do ustalenia na dalszym etapie prac. (SFP); ubezpieczenie od skutków wykonywania swoich obowiązków (ZZRP)	-brak uwag-	Brak uwag
- proponowane mechanizmy skutkujące poprawą przychodów artystów	<ul style="list-style-type: none"> - Możliwość odliczania od podstawy opodatkowania kwoty (np. 10.000,00 zł lub 20.000,00 zł) wydanej przez podatnika na zakup plastycznych dzieł sztuki, ewentualnie także dzieł innych rodzajów sztuki; - stworzenie powszechnego programu zakupu dzieł sztuki przez państwo w ramach programu tworzenia Państwowej Kolekcji Sztuki; - gwarancje państwowe dla kredytów przeznaczonych na realizację przedsięwzięć artystycznych; - stworzenie systemu dofinansowania Prywatnych Warsztatów Mistrzowskich, organizowanych przez profesjonalnych artystów posiadających Status Artysty/Twórcy w celu indywidualnego artystycznego kształcenia zawodowego osób pragnących zyskać 	-brak uwag-	Nagrody i wyróżnienia przyznawane przez Państwo za szczególne osiągnięcia (ZZAB)	Ustalenie stawek minimalnych. (ZZAP) Wymieniane są także propozycje uzyskiwania przez artystę prawa do zasiłku (ZASP), jak i pomysł automatycznego naliczania ustawowych odsetek za opóźnienia w wypłacie wynagrodzenia za wykonane dzieło. (GPRiRT).	Ze względu na wysoką niestabilność finansową sektora kultury i wynikającą z tego nieregularność i nieterminowość wypłat osoba o statusie artysty powinna mieć możliwość zwrócenia się do urzędu przyznającego status o pismo do Urzędu Skarbowego o odroczenie płatności podatku. (SFP, ZZRP) Oddzielenie umów na wykonanie dzieła od umowy o przekazanie praw autorskich (SFP, PSM, ZZRP).	Pojawiły się trzy alternatywne propozycje: - ustawa o jednolitej cenie książki; (UL) - stopniowe zwiększanie nakładów Ministerstwa Kultury na wynagrodzenia dla twórców z tytułu wypożyczeń bibliotecznych (system Public Lending Rights) przy jednoczesnym utrzymaniu egalitarności tego systemu;(STL) - podniesienie stawek honorariów w czasopiśmie partnerskich Instytutu Książki. (SPP)	Stworzenie preferencyjnego i programu zakupu dzieł sztuki do muzeów; konieczność opracowanie i wdrożenie odrębnego programu państwowego mecenatu nad folklorem, sztuką, rękodziełem i literaturą ludową (poddanego szerokiej konsultacji i dyskusji) jako istotnego elementu kultury narodowej (STL)

Zagadnienia	Sztuki wizualne	Muzyka	Taniec	Teatr	Film	Literatura	Twórczość ludowa
	<p>profesjonalne umiejętności artystyczne. (ZPAP)</p> <p>Zwiększenie finansowania kultury; Zwiększenie płac w sektorze; Zwiększenie dotacji bezpośrednich; Zagęszczenie infrastruktury; Tworzenie dedykowanych miejsc pracy w innych sektorach – szczególnie edukacji na poziomie podstawowym i średnim (zarówno w systemie projektowym i etatowym) (OFWS)</p>						
- w zakresie tantiem (prawa autorskie / pokrewne)	<p>Wprowadzenie dla instytucji państwa standardowych umów cywilnoprawnych, uwzględniających adekwatne kryteria praw autorskich. (ZPAP)</p> <p>Wprowadzenie mechanizmu kontrolowania <i>droit de suite</i> (OFWS)</p>	Dobre praktyki oraz wymagania kontraktowe gwarantowane przez Unię Muzyczną. (GM)	Prawa pokrewne (lub autorskie) powinny być dla tancerzy uznawane w rozliczaniu 50% kosztu uzyskania (ZZAB)	<p>Nie ma jednej spójnej propozycji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nadanie związkom zawodowym uprawnień OZZ (ZZAP) - tantiemy od czystych nośników (ZASP) - system tantiem reżyserskich (GPRiRT) 	O ile dla części środowiska dotychczasowe rozwiązania wprowadzone przez ZAPA są satysfakcjonujące (SFP, ZZARP) to pojawiają się też głosy sugerujące, że zasady podziału tantiemów powinny być ustalone na podstawie rzetelnej, bezstronnej analizy procesu tworzenia filmu i wpływu poszczególnych współtwórców na jego ostateczny kształt. (PSM)	Dotyczy tłumaczy – umowy na przekład powinny standardowo zawierać –obok wynagrodzenia podstawowego zapis o tantiemach, pozwalający uczestniczyć tłumaczowi w sukcesie komercyjnym przełożonej przez niego książki (STL)	Wprowadzenie standardowych zasad uwzględniających kryteria praw autorskich (STL)
- w zakresie minimalnych honorariów (prosimy o propozycje stawek)	Wprowadzenie minimalnego wynagrodzenia dla osób posiadających Status Artysty/Twórcy za: wystawę indywidualną (4000 PLN), zbiorową (3000 PLN) oraz za dzieło sztuki (2000-4000PLN) (ZPAP)	Stawki minimalne zostają wypracowane przez Unię Muzyczną na podstawie ustaleń organizacji członkowskich. (GM)	-brak uwag-	<p>Pojawiła się propozycja 4500 brutto za etat. (ZZAP)</p> <p>Katalog dobrych praktyk z uwzględnieniem możliwości małych podmiotów (ZASP).</p>	O ile honorarium reżysera jest proponowane jako procent od budżetu filmu i wynosi – od 3%-7% budżetu filmu fabularnego i 10%-15 % budżetu filmu dokumentalnego i krótkometrażowego (SFP) / 15% film niskobudżetowy, 10 % film średnio budżetowy (ZZRP) o tyle w przypadku innych profesji postulowane jest wprowadzenie stawek godzinowych. (PSM)	Proponowane są: - negocjacje w ramach stowarzyszeń (nie traktowane jako zmowa cenowa); (UL) - 650 złotych brutto za arkusz autorski przekładu. Minimalne stawki powinny być okresowo rewaloryzowane. (STL)	Brak uwag

Zagadnienia	Sztuki wizualne	Muzyka	Taniec	Teatr	Film	Literatura	Twórczość ludowa
- wskazanie dobrych praktyk, m.in. wzorców umów, programów, projektów pilotażowych, porozumień etc.	Wprowadzenie dla instytucji państwa standardowych umów cywilnoprawnych, uwzględniających adekwatne kryteria praw autorskich, zabezpieczających interes artysty i wzmacniających jego pozycję wobec podmiotów prawnych. (ZPAP) oraz porozumienie o minimalnych wynagrodzeniach dla twórców podpisane z największymi instytucjami w kraju. (OFWS)	Wzory umów i zapisów kontraktowych, katalog dobrych praktyk, warunki zatrudnienia itp. przedstawia Unia Muzyczna. Wszyscy uzyskujący status artysty, twórcy lub wykonawcy mają obowiązek ich przestrzegania pod groźbą utraty statusu. Unia odpowiedzialna za porozumienia z organizacjami zewnętrznymi: związkami pracodawców, przemysłem fonograficznym i audiowizualnym, przemysłem kreatywnym itp. (GM)	-brak uwag-	Brak jednolitego stanowiska. Pojawiają się propozycje: - gwarancja minimalnej liczby wystawień spektaklu zrealizowanego za środki publiczne (GPRiRT) - wynagrodzenia za próby traktowane jako działalność twórcza, jest częścią procesu twórczego / dzieła (ZASP) - obowiązek zgłaszania castingu do Związków Zawodowych (ZZAP) - wpłata producenta na fundusz ZZAP przy zatrudnieniu artysty bez statusu (ZZAP) - obowiązek wdrożenia Układu Zbiorowego (ZZAP)	Postulowane jest zawarcie porozumienia między Krajową Izbą Producentów Audiowizualnych a stowarzyszeniami, gildiami i organizacjami zawodowymi odnośnie standardów umów i warunków pracy. (ZZRP) Niezbywalne zapisy w umowach o dzieło, których pracodawca nie może pominąć twórcy, wzorce umów (PSM).	Umowy modelowe rekomendowane przez stowarzyszenia (STL, UL) Zniesienie umów autorskich z przeniesieniem prawa na rzecz umów licencyjnych, wzorce umów autorskich. (SPP)	Tabela stawek opodatkowania stanowiąca załącznik Nr 3 do ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (m.in. za usługi w zakresie twórczości ludowej i artystycznej). Stawki podatku uzależnione są od liczby mieszkańców w miejscowościach i wynoszą: stawki dotyczą działalności gospodarczej wykonywanej osobiście lub z udziałem członków rodziny pozostających we wspólnym gospodarstwie domowym. Działalność ta polega na wytwarzaniu i sprzedaży wyrobów lub świadczeniu usług w zakresie twórczości ludowej lub artystycznej, a także na wytwarzaniu wyrobów o tym charakterze z materiałów powierzonych oraz naprawie tych wyrobów. (STL)
- inne zagadnienia Państwa zdaniem kluczowe dla funkcjonowania systemu	Przeznaczenie przez dewelopera/inwestora np. 3 % całości wydatków inwestycyjnych na zakup dzieł sztuki (nie dotyczy umów o dzieło z designerem, projektantem wnętrz i dekoratorem ściennym). (ZPAP)	Wprowadzenie takich zapisów, które w sposób jasny i przejrzysty pozwalałyby interpretować działalność muzyków-artystów jako działalność twórczą. (SPAM) Stworzenie narzędzi umożliwiających dochodzenie praw pokrewnych, w szczególności wprowadzenie obowiązku wskazywania wykonawców utworów nadawanych w mediach i sankcje w przypadku jego	Wprowadzenie programu reorientacji zawodowej (w tym systemu przekwalifikowań) z wydłużonym okresem odejścia z zawodu po jego zakończeniu (ZZAB)	Wprowadzenie obowiązkowej opłaty dla podmiotów zatrudniających amatorów, uiszczanej na rzecz zabezpieczenia emerytalnego profesjonalnych artystów i twórców, fundusz pomocy artystów (zapomogi i nieoprocentowane pożyczki) (ZASP)	Wprowadzenia kodów PKD dla działalności artystycznej jako alternatywnej dla działalności gospodarczej. (SFP, ZZRP)	Sprzeciw wobec kryteriom dochodowym (SPP)	Zrównania kultury i sportu w udziale podziału środków z gier losowych oraz utworzenie ministerialnej listy dobrych praktyk imprez i działań oraz organizacji i instytucji (STL)

Zagadnienia	Sztuki wizualne	Muzyka	Taniec	Teatr	Film	Literatura	Twórczość ludowa
		niedopełnienia. Z zastrzeżeniem, że taka informacja mogłaby np. pojawiać się na stronie internetowej danej rozgłośni, w specjalnym, ogólnodostępnym wykazie, a wymienianie wykonawców na antenie byłoby elementem dobrych praktyk w wypadku rozgłośni i kanałów dot. muz. klasycznej (ZKP)					
Po zakończeniu pracy w zawodzie							
- minimalny wiek nabycia praw emerytalnych lub przedemerytalnych w danym zawodzie (prosimy o listę dla danej profesji) (SPAM)	O ile osoby posiadające Status Artysty/Twórcy reprezentują zawody artystyczne wymagające pracy na rusztowaniu (malarze fresków, rzeźbiarze-sztukatorzy), a także graficy warsztatowi, pracujący w bezpośrednim kontakcie z mocno żrącymi substancjami (kwasy), czy tkacze, znacząco nadwyrężający stawy dłoni, wówczas wiek ustania pełnej zdolności pracy artystycznej powinien być ustalony na moment ukończenia 45. i 50. (kobiety, mężczyźni) roku życia (ZPAP) Zgodnie z ogólnym standardem emerytalnym (OFWS)	Solista wokalista, muzyk grający na instrumentach dętych, 45 lat – kobieta 50 lat – mężczyzna; pozostali wokaliści, 50 lat – kobieta 55 lat – mężczyzna; pozostali instrumentalіści, 55 lat – kobieta 60 lat – mężczyzna Pozostali muzycy ze statusem, na zasadach ogólnych. (GM)	Mężczyźni – 45 lat; kobiety – 40 lat (ZZAB)	Aktorzy dramatu – tak jak obecnie; Aktorzy lalkarce: 50 lat kobiety, 55 lat mężczyźni Tancerka 40 lat, tancerz 45 lat (przy minimum przepracowanych 15 lat) Śpiewacy – soliści (wokaliści) 55 lat (ZASP) Pojawia się też propozycja ustawowego wieku emerytalnego dla reżyserów teatralnych (GRiRT)	-brak uwag-	Na zasadach ogólnych (SPP, UL)	Na zasadach ogólnych (np. 65 lat). (STL)

Zagadnienia	Sztuki wizualne	Muzyka	Taniec	Teatr	Film	Literatura	Twórczość ludowa
- świadczenia przedemerytalne / emerytalne (prosimy o propozycje konkretnych rozwiązań)	Prawo do pobierania świadczeń emerytalnych na 10 lat przed wskazanym okresem ustania pełnej zdolności pracy artystycznej. (ZPAP)	Lata utrzymywania aktywnego statusu artysty, twórcy i wykonawcy odpowiadają latom stażu pracy (okresom składkowym). Świadczenia emerytalne na zasadach ogólnych ZUS. Unia prowadziła program pomocy w uzyskiwaniu statusu zgodnie z wymaganiami Komisji ds. Społecznego Zaopatrzenia Twórców przy MKiDN, co umożliwia wsteczne włączenie wielu osób do systemu ZUS. Ewentualne wpłaty pokrywane byłyby z Funduszu Socjalnego (część Funduszy Twórców i Wykonawców) na wniosek Unii Muzycznej. (GM)	Dotyczyć by miały: tancerzy pracujących w instytucjach kultury w Polsce z co najmniej dwunastoletnim stażem (praca w warunkach szczególnych), mających udokumentowany dorobek artystycznych, zatrudnionych jako dyplomowani zawodowi artyści (ZZAB)	Brak jednolitego stanowiska: Wcześniejsze emerytury lub programy wspierające przekwalifikowanie zawodowe tancerzy i śpiewaków; (ZASP) emerytury pomostowe. (ZZAP) lub świadczenia na zasadach ogólnych (GRiRT)	-brak uwag-	Na zasadach ogólnych (SPP, UL)	Na zasadach ogólnych
- zabezpieczenia socjalne w podeszłym wieku – ujęcie systemowe (rola OZZ, konieczność stworzenia oddzielnego funduszu, etc. – prosimy o propozycje)	Z inkasa pobieranego na rzecz Organizacji Zbiorowego Zarządu i przed podziałem według udziału w rynku kopiowania poszczególnych organizacji OZZ powinna być wydzielona kwota na Wielki Fundusz Socjalny OZZ (propozycja nazwy), następnie równo rozdzielana między poszczególne organizacje OZZ. Wsparcie poprzez fundusz socjalny organizacjom OZZ, które posiadają niewielki udział w rynku kopiowania. (ZPAP) Stypendia odnawialne – stworzenie dedykowanego funduszu	Konieczność wyodrębnienia Funduszu Socjalnego: - ułatwiającego wejście do systemu ZUS artystów pracujących w poprzednim systemie poprzez wsteczne opłacenie składek; - zapewniającego wsparcie w sytuacjach ekstremalnych dla twórców i wykonawców znajdujących się w wyjątkowo złej sytuacji (mechanizm Solidarności Środowiskowej); - współfinansującego pobyt twórców i wykonawców w domach seniora. Decyzje o przyznaniu dopłat/wsparcia z należą	Wprowadzenie trójfilarowego funduszu tj. składek odprowadzanych po części przez państwo, instytucje w której tancerz pracuje i w miarę możliwości przez zatrudnionego tancerza na: świadczenia przedemerytalne, fundusz re kwalifikacji zawodowej, a po uznaniu chorób zawodowych: zasad ich bezpłatnego diagnozowania, leczenia itd. i uprawnieniami rentowymi oraz innymi elementami zabezpieczenia społecznego w razie inwalidztwa (ZZAB)	Fundusz na rzecz zabezpieczenia emerytalnego profesjonalnych artystów i twórców, fundusz pomocy artystów zasilany ze środków z obowiązkowej opłaty uiszczanej przez podmioty zatrudniające amatorów (ZASP), fundusz na rzecz artystów, zapomogi i nieoprocentowane pożyczki (GRiRT); Powołanie statusu artysty weterana, z funduszem finansowanym przez budżet państwa. (ZZAP)	Postulowane jest wprowadzenie systemu zabezpieczeń społecznych dla montażystów (PSM).	Osobny mechanizm komisji zapomogowej przy MKiDN (SPP) lub IK we współpracy ze stowarzyszeniami literackimi – fundusz zapomogowy (STL, UL)	Utrzymanie prawa do zbiorowego zarządu prawami autorskimi przez STL, które obejmuje zakresem swego działania prawa autorskie do utworów twórców ludowych w zakresie utworów słownych, słowno-muzycznych, muzycznych – także m.in. utwory plastyczne, oraz prawa pokrewne artystów ludowych do artystycznych wykonań. (STL)

Zagadnienia	Sztuki wizualne	Muzyka	Taniec	Teatr	Film	Literatura	Twórczość ludowa
	(opłata reprograficzna, część opłat z tytułu tantiem, <i>droit de suit</i> , na zasadzie mechanizmu solidarności zawodowej) (OFWS)	do unii branżowych (GM)					
- dedykowane miejsca spokojnej starości (ew. postulaty dot. liczby, warunków, środków na działalność)	Utworzenie domów spokojnej starości dla artystów utrzymywanych z budżetu państwa, kierowanych przez wielkie stowarzyszenia artystyczne danej dziedziny sztuki. Możliwość budżetowego finansowania nieruchomości będących w posiadaniu stowarzyszeń artystycznych i mogących spełniać funkcję domu spokojnej starości dla artystów. (ZPAP)	Dopłaty do miejsc w domach seniorów dedykowanym twórcom i wykonawcom z dożywotnim statusem, o ile ich majątek nie pozwala na samodzielne finansowanie. Dopłaty realizowane są z Funduszu Socjalnego, organem decyzyjnym jest Unia Muzyczna. (GM)	Wsparcie przez Państwo tancerzy, których emerytury ze względu na niskie zarobki uniemożliwiają skorzystanie z domów spokojnej starości (ZZAB)	Wsparcie ZASPu w prowadzeniu Domu Artysty Weterana w Skolimowie, w tym w uzyskaniu porozumienia z urzędami i ich placówkami opieki społecznej w całym kraju. Idea powstawania specjalnych domów opieki dla artystów w różnych miastach na terenie Polski. Status artysty zapewniałby miejsce w domu opieki. (ZASP)	-brak uwag-	Dom emerytowanego tłumacza/literata, czyli miejsce, w którym tłumacz w podeszłym wieku mógłby dalej prowadzić działalność zawodową, ale w wolniejszym tempie i z zabezpieczonymi podstawowymi potrzebami bytowymi (STL)	Brak uwag
- możliwe mechanizmy wsparcia najuboższych	System zapomóg i wsparcia na zakup materiałów niezbędnych do wykonywania działań artystycznych; Specjalne renty dla artystycznie aktywnych twórców posiadających Status Artysty/Twórcy, a nie posiadających trwałego dochodu (ZPAP) oraz stypendia odnawialne – stworzenie dedykowanego funduszu (opłata reprograficzna, część opłat z tytułu tantiem, <i>droit de suit</i> , na zasadzie mechanizmu solidarności zawodowej) (OFWS)	Wsparcie poprzez Fundusz Socjalny zarządzany przez Unię Muzyczną. (GM)	Pomoc społeczna Państwa w postaci dodatku do emerytury czy renty za pracę w warunkach szczególnych i/lub zwolnienia podatkowe (ZZAB)	Kasa zapomogowo-pożyczkowa, specjalne renty dla osób pozbawionych środków do życia, preferencyjne zasady przyjęcia do domu opieki, ułatwiony dostęp do opieki medycznej Zrzeszenie stowarzyszeń twórczych powinno mieć charakter otwarty, jego członkiem powinna być każda organizacja artystyczna, zrzeszająca artystów każdej profesji. Zrzeszenie powinno być podzielone na zasadzie sekcji, grupujących różne zawody. W ramach sekcji istniałyby komisje, posiadające uprawnienia do nadawania statusu artysty. Komisja	-brak uwag-	Fundusz zapomogowy (SPP, STL).	Wprowadzenie specjalnego funduszu wsparcia dla twórców znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej (STL)

Zagadnienia	Sztuki wizualne	Muzyka	Taniec	Teatr	Film	Literatura	Twórczość ludowa
				składałyby się z przedstawicieli organizacji wchodzących w skład danej sekcji. Jeśli organizacja zrzeszałaby artystów kilku profesji, to jej zarząd wyznaczałby przedstawicieli do każdej z sekcji. (ZASP)			
- inne	Specjalne renty dla wybitnych twórców i osób zasłużonych dla środowiska (posiadających Status Artysty/Twórcy) nie posiadających trwałego dochodu. (ZPAP)	-brak uwag-	Postulat uwzględnienia obowiązkowych składek do funduszu, tj. systemu trójfilarowego jako źródła środków niezbędnych do finansowania przekwalifikowania tancerzy po ukończeniu karier zawodowych zabezpieczenia zdrowotnego, emerytalnego (lub w szczególnych wypadkach nawet rentownego) - umożliwienie rekwalifikacji zawodowej z równoczesną możliwością poboru pomostowych świadczeń przedemerytalnych dla osób odprowadzających składki do systemu trójfilarowego po co najmniej 12. letnim okresie stażu pracy lub po osiągnięciu wieku; postulujemy również o uwzględnienie przez MKiDN szczególnych wypadków losowych dla osób, które nie zdołały przepracować 12. lat stażu w zawodzie ze względów chociażby zdrowotnych (ZZAB)	Wsparcie dla twórców szczególnie zasłużonych dla kultury polskiej (GRiRT)		Sposób wsparcia twórców zasłużonych. Brane są pod uwagę osiągnięcia, nagrody, odznaczenia i jeśli przyznaje status twórcy zasłużonego, dostaje on wyższą emeryturę (STL, UL)	

Organizacje wymienione:

IR - Instytut Reportażu w porozumieniu z Prezydium Komisji Dziennikarek i Dziennikarzy przy OZZIP

GM - Grupa muzyków (Wojciech Walczak, Piotr Milwiw-Baron, Ryszard Cieśla, Małgorzata Chmurzyńska, Jarosław Siwiński, Antoni Rosochacki, Krzysztof Sadowski)

GPRiRT - Gildia Polskich Reżyserek i Reżyserów Teatralnych

OFSW - Obywatelskie Forum Sztuki Współczesnej

PSM - Polskie Stowarzyszenie Montażystów

SF - Stowarzyszenie Fotografików

SFP - Stowarzyszenie Filmowców Polskich

STL - Stowarzyszenie Tłumaczy Literatury

STL - Stowarzyszenie Twórców Ludowych

SPAM - Stowarzyszenie Polskich Artystów Muzyków

SPP - Stowarzyszenie Pisarzy Polskich

UL - Unia Literacka

ZZAB - Związek Zawodowy Artystów Baletu Teatru Wielkiego-Opery Narodowej w Warszawie i Związek Zawodowy Artystów Baletu Teatru Wielkiego w Łodzi

ZZAP - Związek Zawodowy Aktorów Polskich

ZASP - Stowarzyszenie Polskich Artystów Teatru, Filmu, Radia i Telewizji

ZKP - Związek Kompozytorów Polskich

ZPAP - Związek Polskich Artystów Plastyków

ZZRP - Związek Zawodowy Reżyserów Polskich - Gildia Reżyserów Polskich